



Økte kostnader i oppdrett – trues konkurranseevnen?

- basert på en studie av kostnadsdriverne i Norge og i konkurrentland

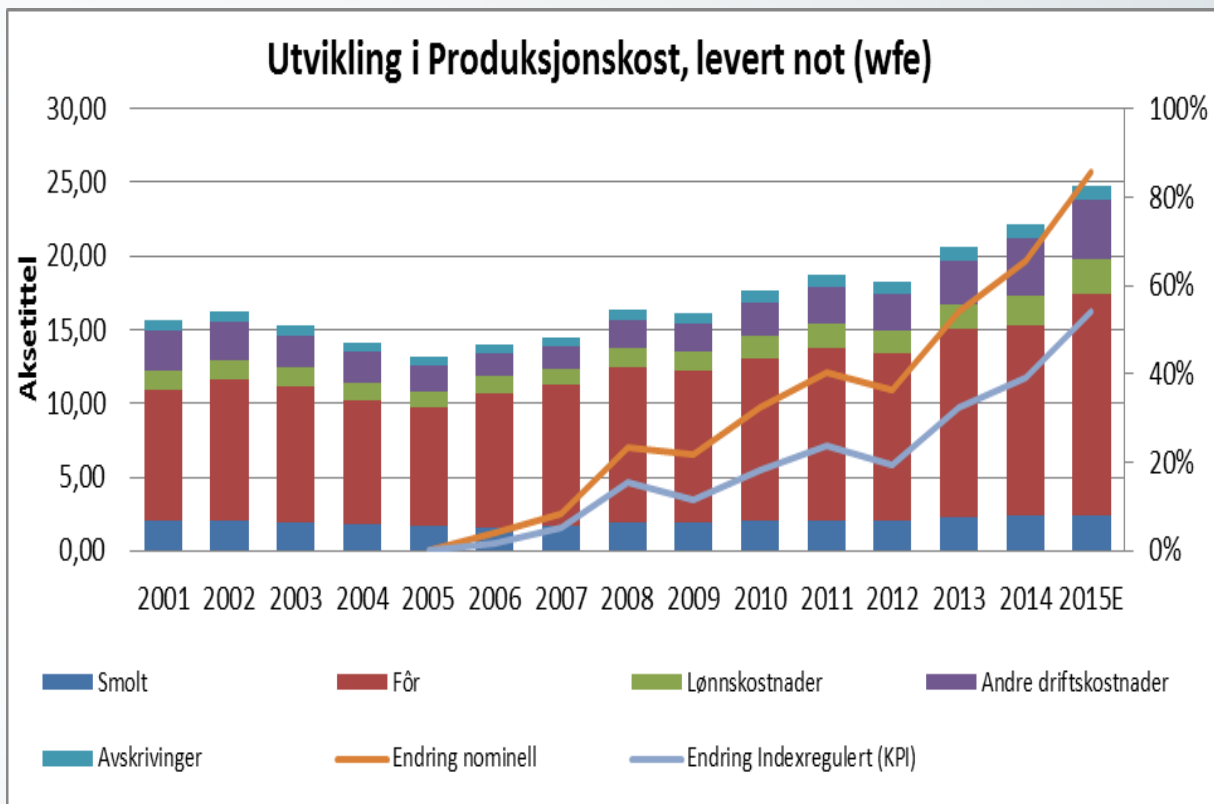
Presentasjon til FHF's havbrukssamling, Gardermoen 12/10 2016

Audun Iversen og Øystein Hermansen, Nofima

Ruth Kongsvik Brandvik, Anders Marthinussen og Ragnar Nystøyl, Kontali Analyse AS

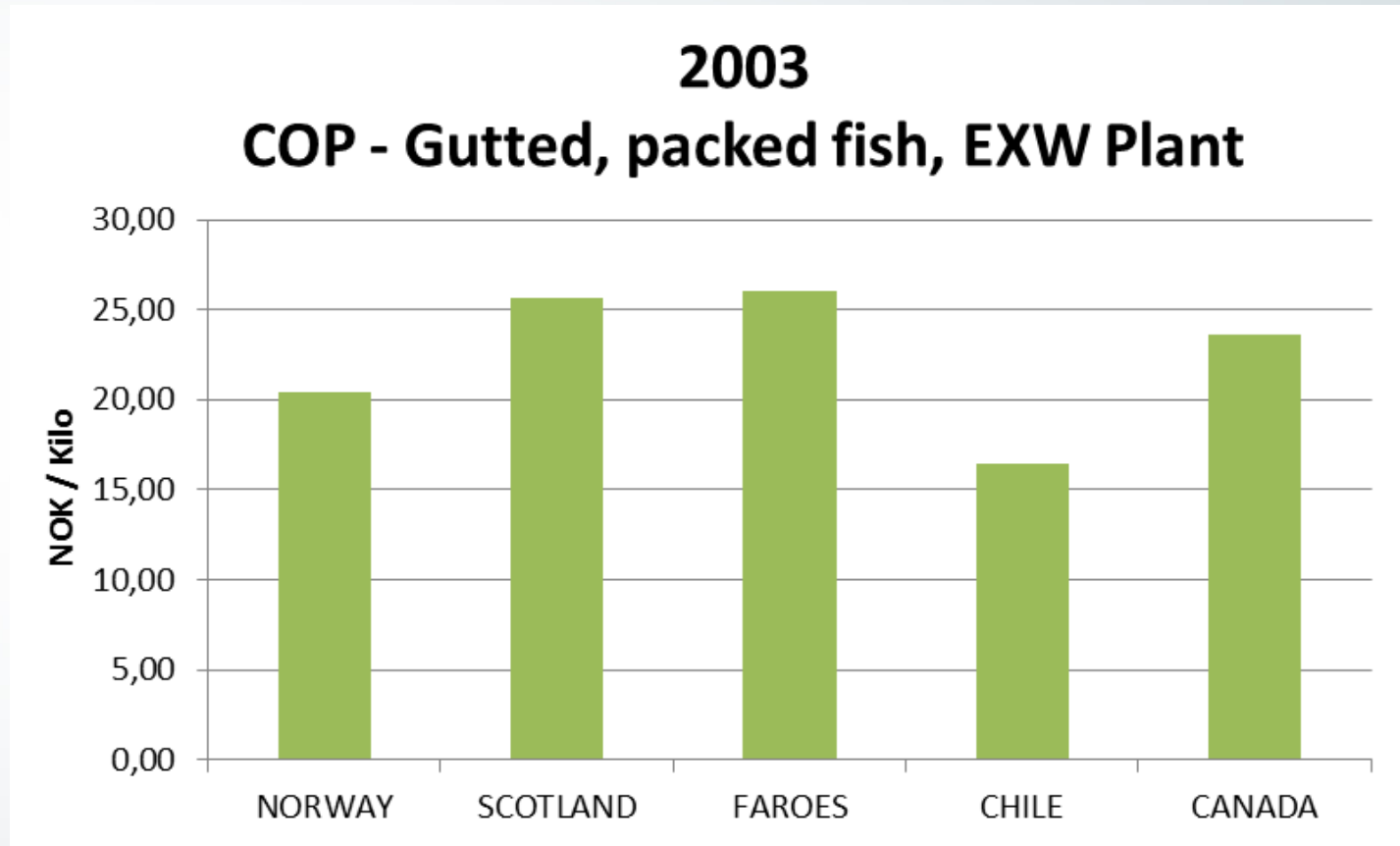
Utvikling Produksjonskostnader 2001-2015E

(Nominelle verdier)

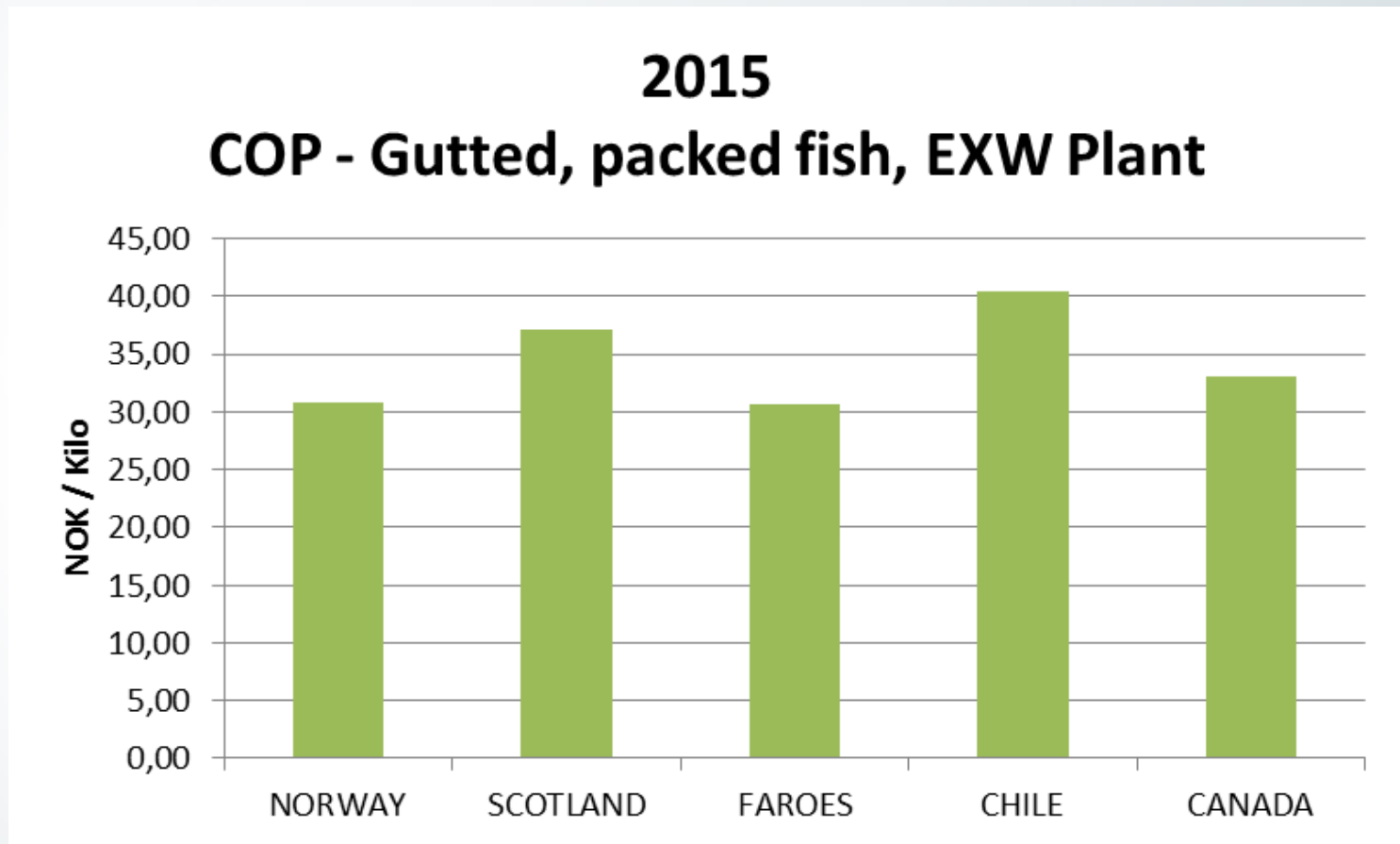


Kilde: Kontali analyse as

Kostnadsutvikling siden 2003



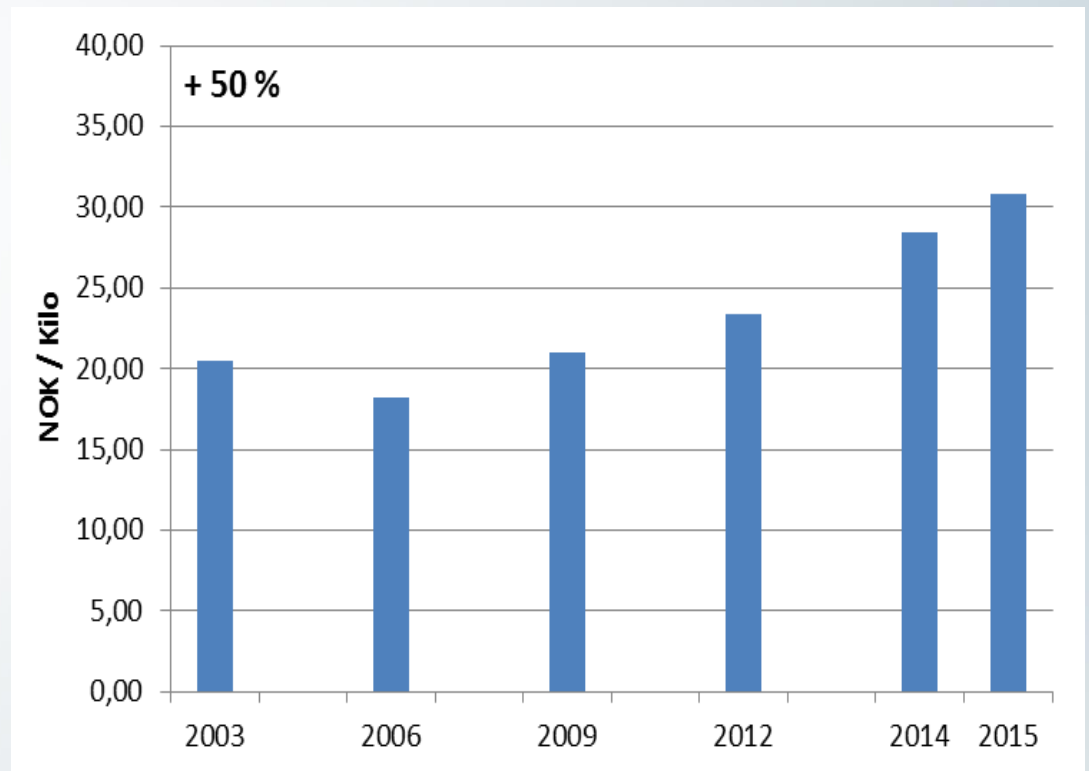
Dagens situasjon



Norge

- kostnadsutvikling i NOK

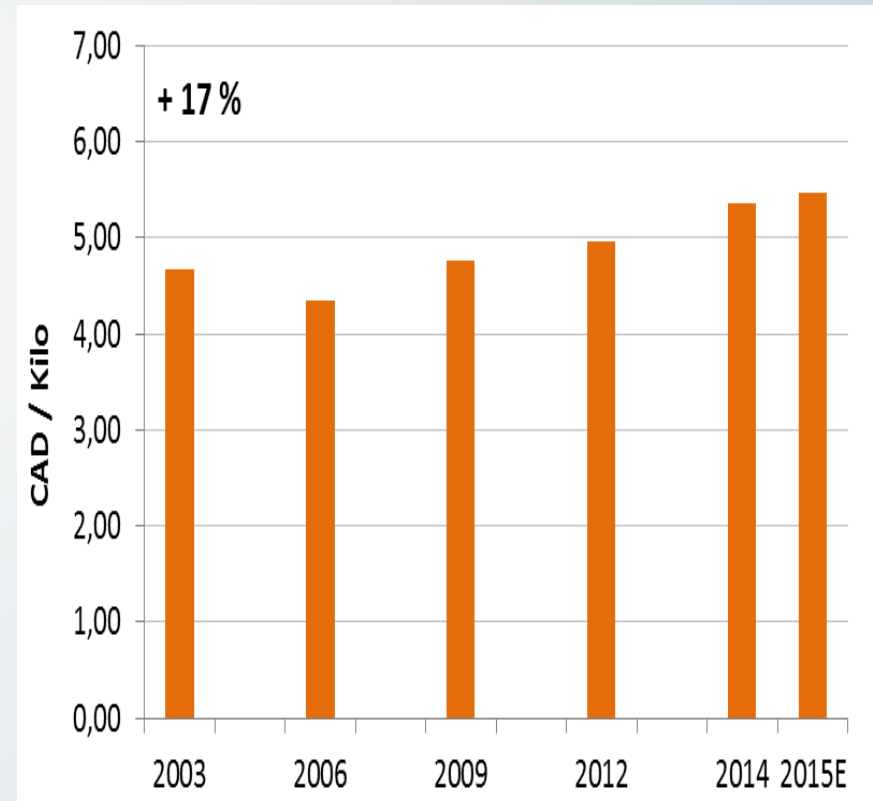
- Fôr
- Lus



Canada

- kostnadsutvikling i CAD

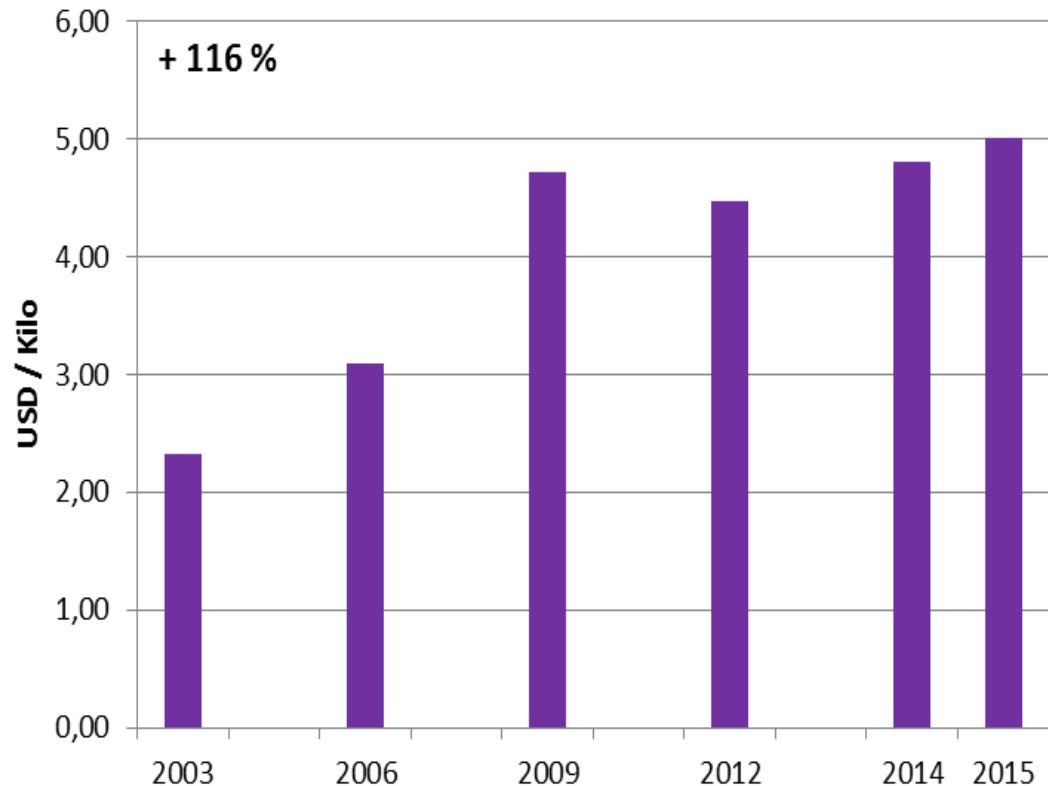
- Svak kostnadsvekst
- Økte fôrkostnader, men i mindre grad enn andre
- Gode biologiske resultater
- Volumøkning i 2015
- Gunstig valutautvikling
- Forskjell på øst- og vestkysten
 - Naturgitte forhold
 - Skala og teknologi
 - Vekstpotensiale på



Chile

Kostnadsutvikling i USD

- Rask kostnadsvekst fram til 2009
- Moderat vekst siden
- ILA-krise 2007-2009
- Utfordring med sykdom (SRS) senere år
- Økte smoltkostnader
- Kostnadseffekt av strengere regelverk
- Lite gunstig lokalitetsstruktur



**Chile har også andre,
helt særegne
utfordringer med
smoltproduksjon...**

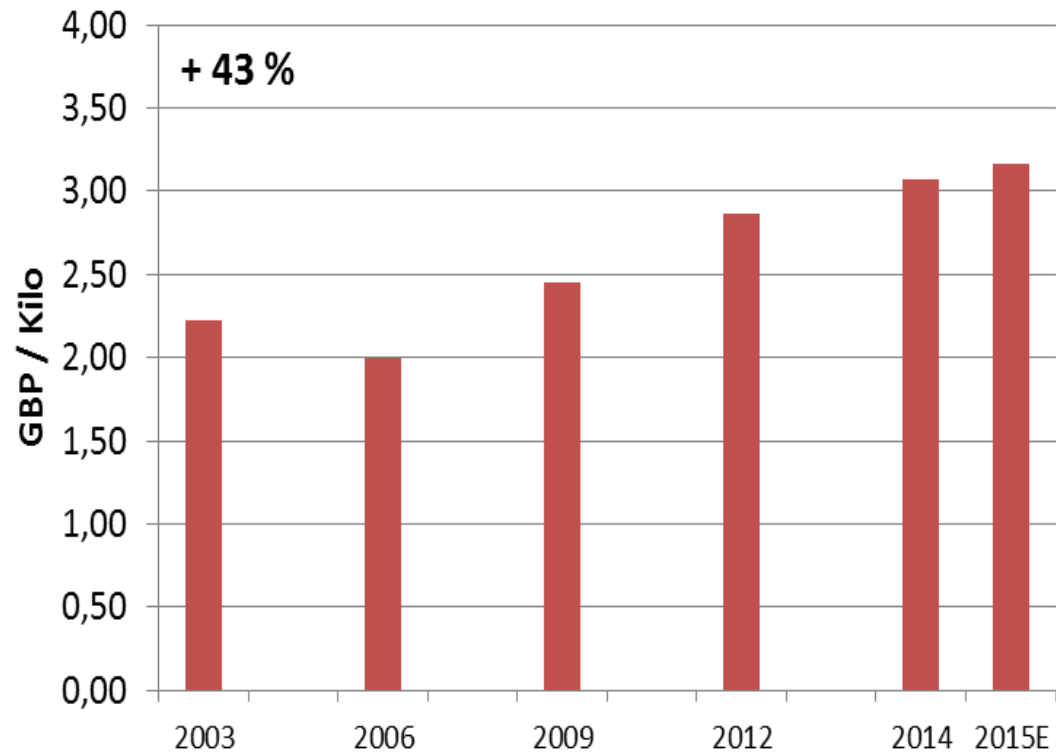


Skottland

Kostnadsutvikling i GBP



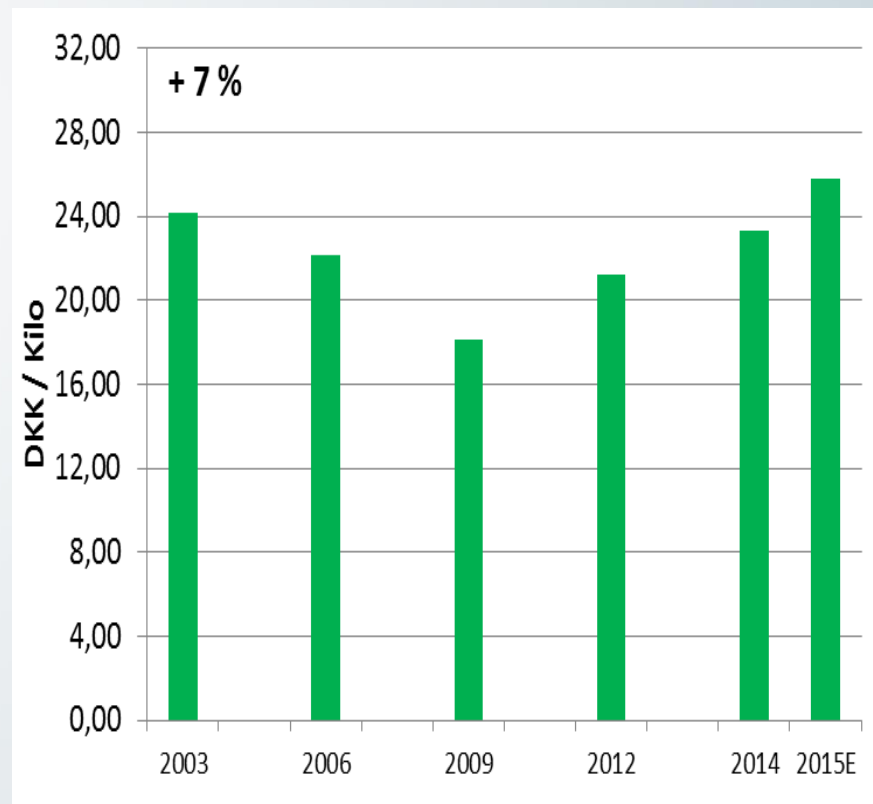
- Jevn kostnadsvekst
- Fôr og andre kostnader
- Lus og AGD
- Dyr smolt
 - men på vei mot "norsk" standard
- Små lokaliteter, mindre effektiv produksjon
- Regulering, sertifisering, NGOer påvirker



Færøyene

- kostnadsutvikling i DKK

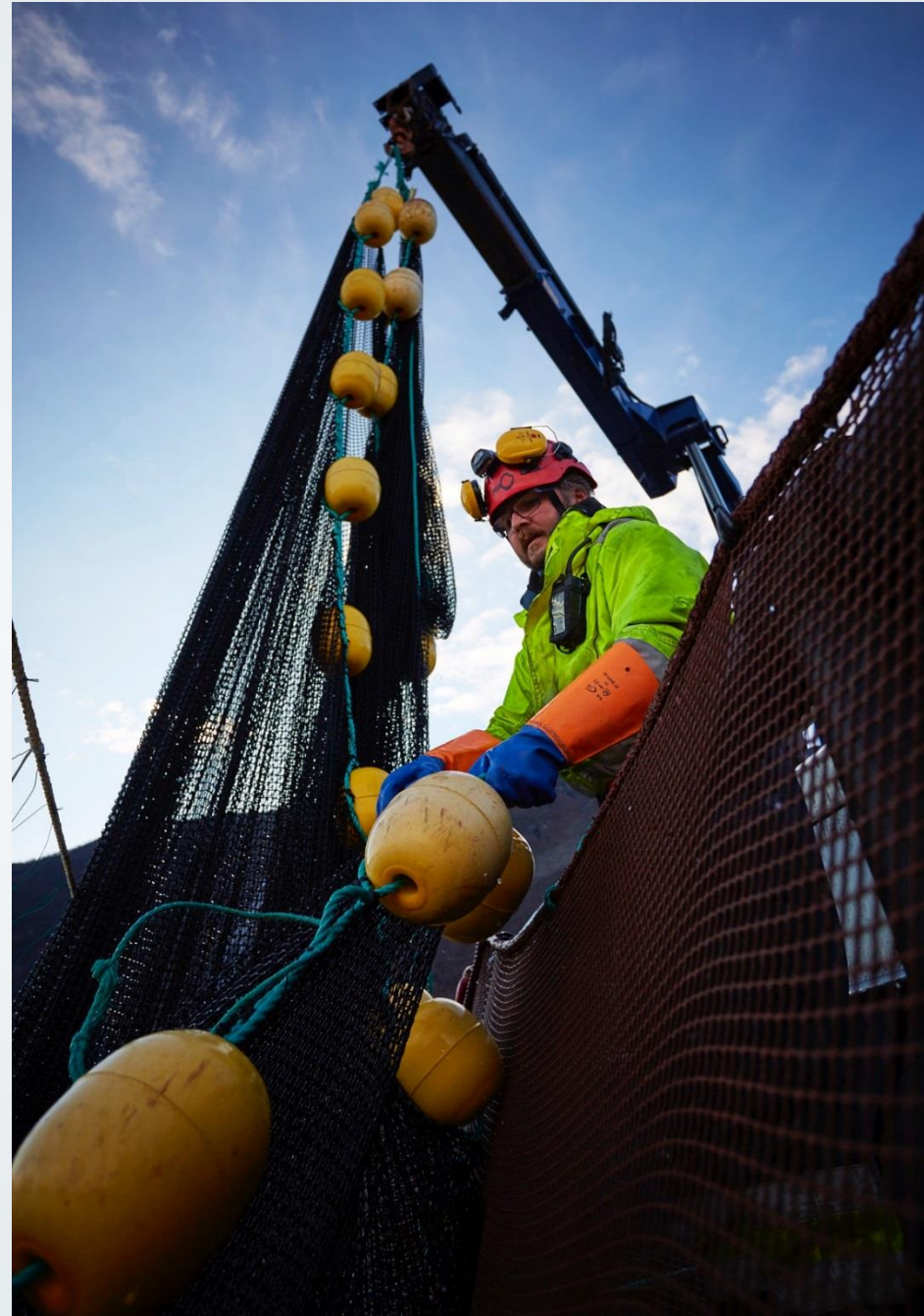
- Synkende kostnader til 2009 etter noen tøffe ILA-år
- Jevn vekst siden 2009
- Konsentrasjon og stordrift
- Helseforebyggende regelverk
- Biologiske og økonomiske nøkkeltall er «best in class»
- Lus er en utfordring



Sammenligning på kostnadskategori - NOK

	Norge	Skottland	Færøyene	Chile	Canada	
	NOK/kg	NOK/kg	NOK/kg	NOK/kg	NOK/kg	
Hel fisk (WFE)	Smolt	2,45	3,70	2,52	4,19	2,46
	Fôr	15,01	17,79	13,86	18,22	16,21
	delsum	17,46	21,48	16,37	22,42	18,67
	Lønn	2,30	2,09	1,80	1,94	2,27
	Andre kostnader	3,95	4,93	4,50	6,13	5,05
	Avskrivninger	1,10	1,36	1,44	0,81	0,95
	delsum	7,35	8,38	7,73	8,87	8,26
	Produksjonskost (ved not)	24,81	29,86	24,10	31,29	26,94
	Sløyetap	2,76	3,32	2,68	3,48	2,99
	Sløyd vekt (HOG)	Produksjonskost, per sløyd kilo	27,56	33,18	26,78	34,76
Slakting (inkl brønnbåt)		3,40	4,19	3,66	4,19	3,72
FOB sløyd og pakket		30,96	37,37	30,44	38,96	33,65
Rentekostnad		0,50	1,64	0,47	1,52	0,84
COP - Gutted, packed fish, EXW Plant		31,46	39,02	30,91	40,48	34,49

**Hvordan påvirker valuta
konkurransesituasjonen?**

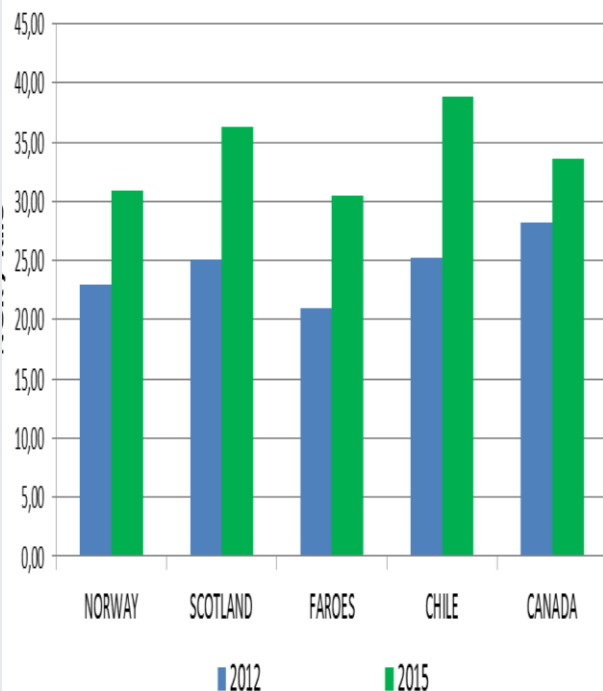


NOK

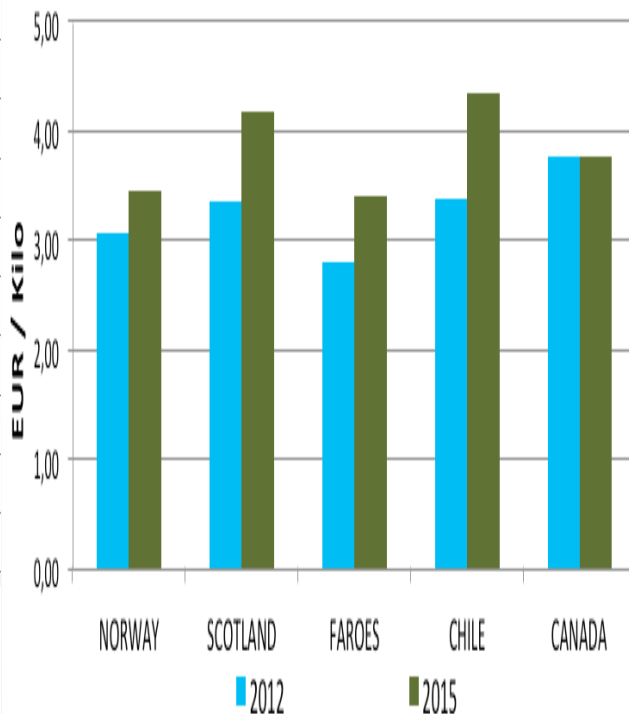
EURO

USD

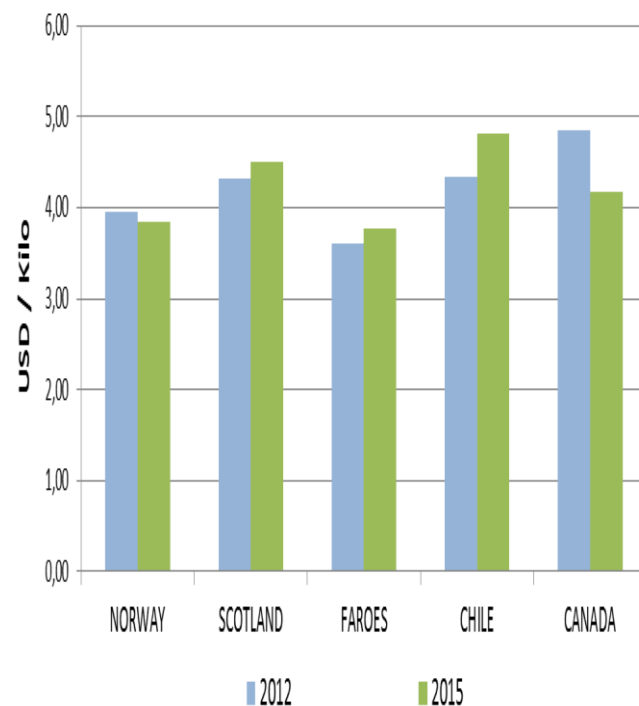
Kostnadsutvikling 2012 - 2015; Sløyd, laks m/hode
Levert, iset & pakket ex. Slakteri - Ex. renter - NOK/kg



Kostnadsutvikling 2012 - 2015; Sløyd, laks m/hode
Levert, iset & pakket ex. Slakteri - Ex. renter - EUR/kg

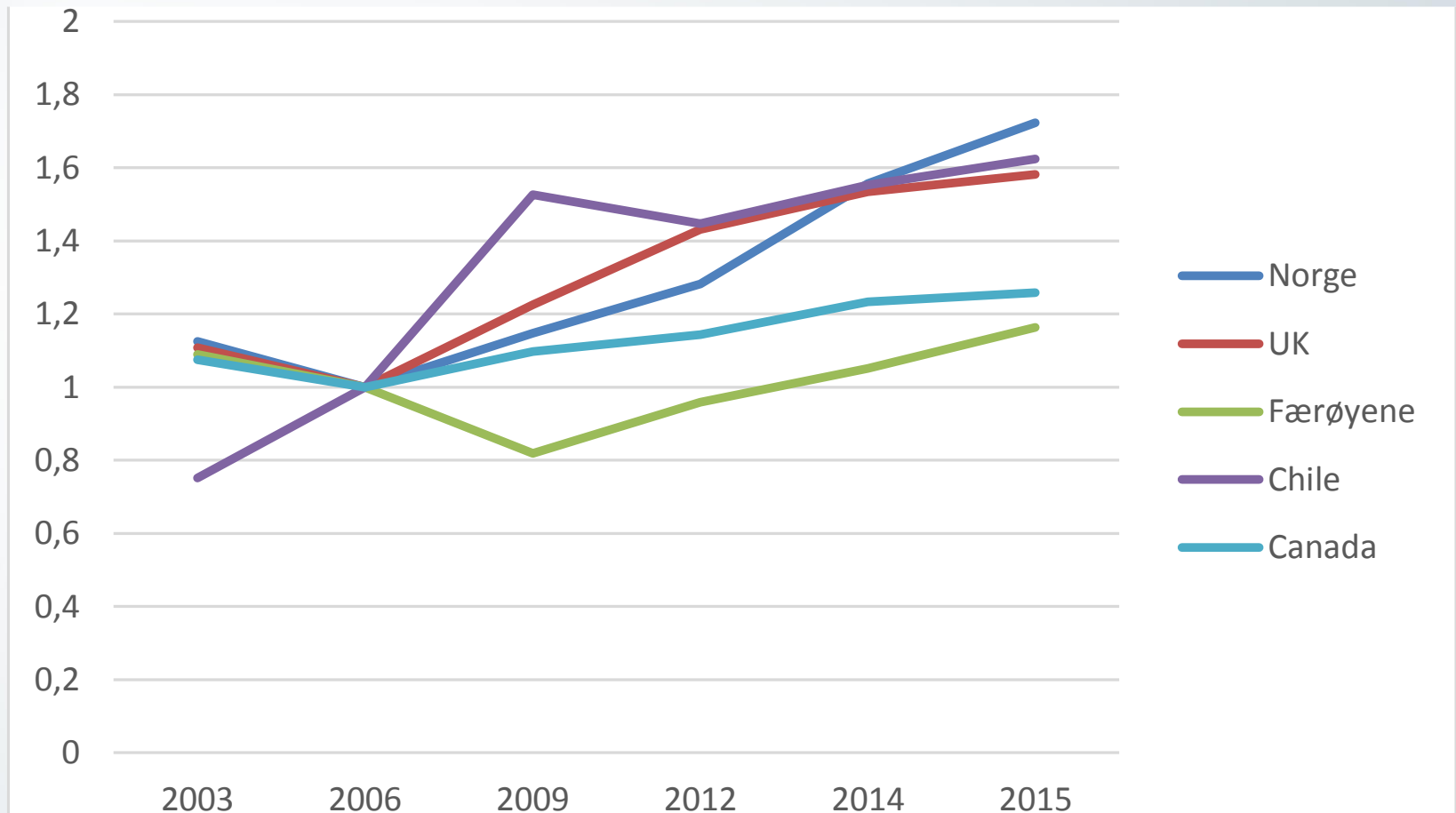


Kostnadsutvikling 2012 - 2015; Sløyd, laks m/hode
Levert, iset & pakket ex. Slakteri - Ex. renter - USD/kg



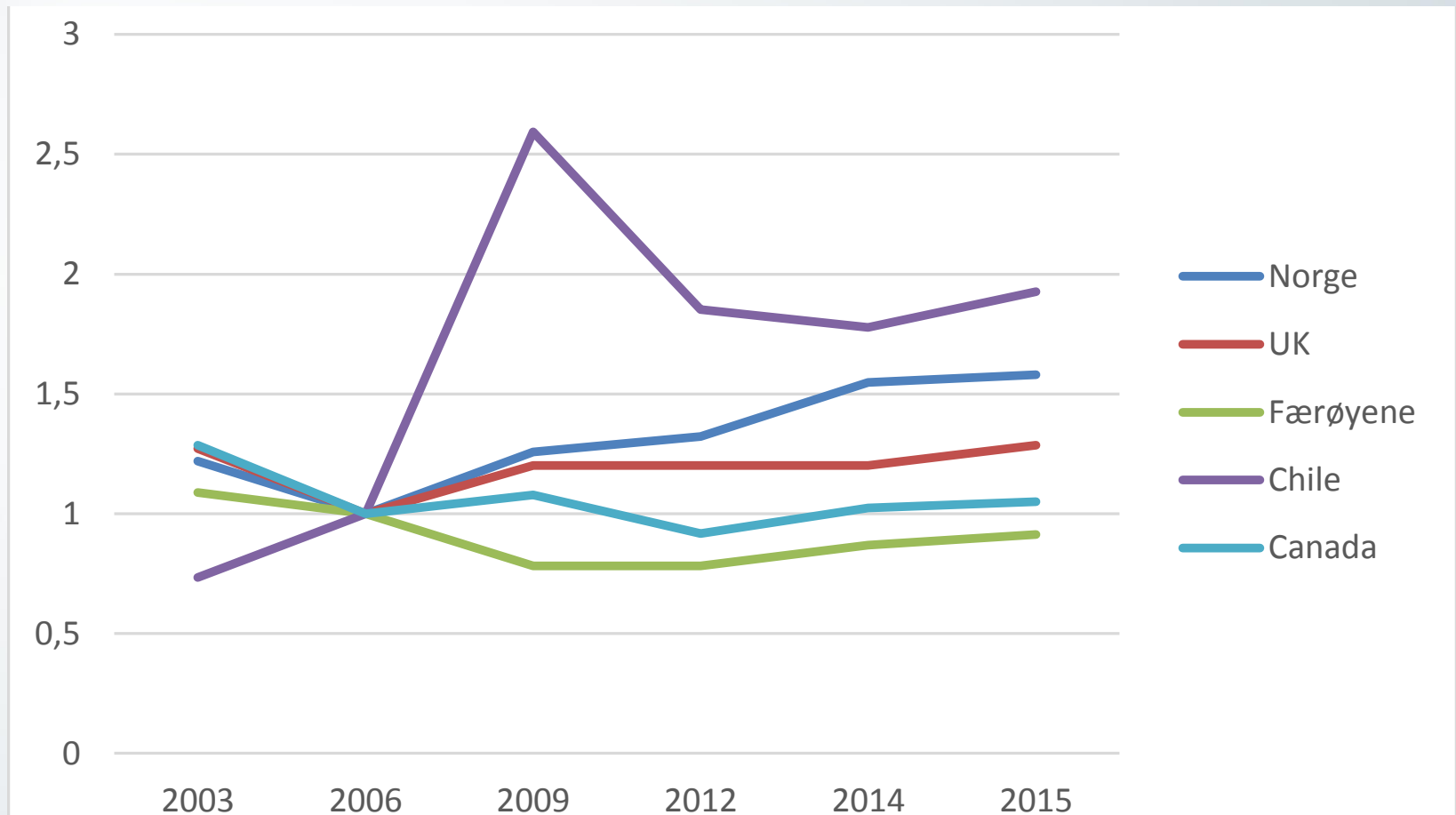
- Samme rekkefølge begge årene som målt i NOK
- Men endringen fra 2012 til 2015 er annerledes

Kostnadsøkning for alle land - indekstert

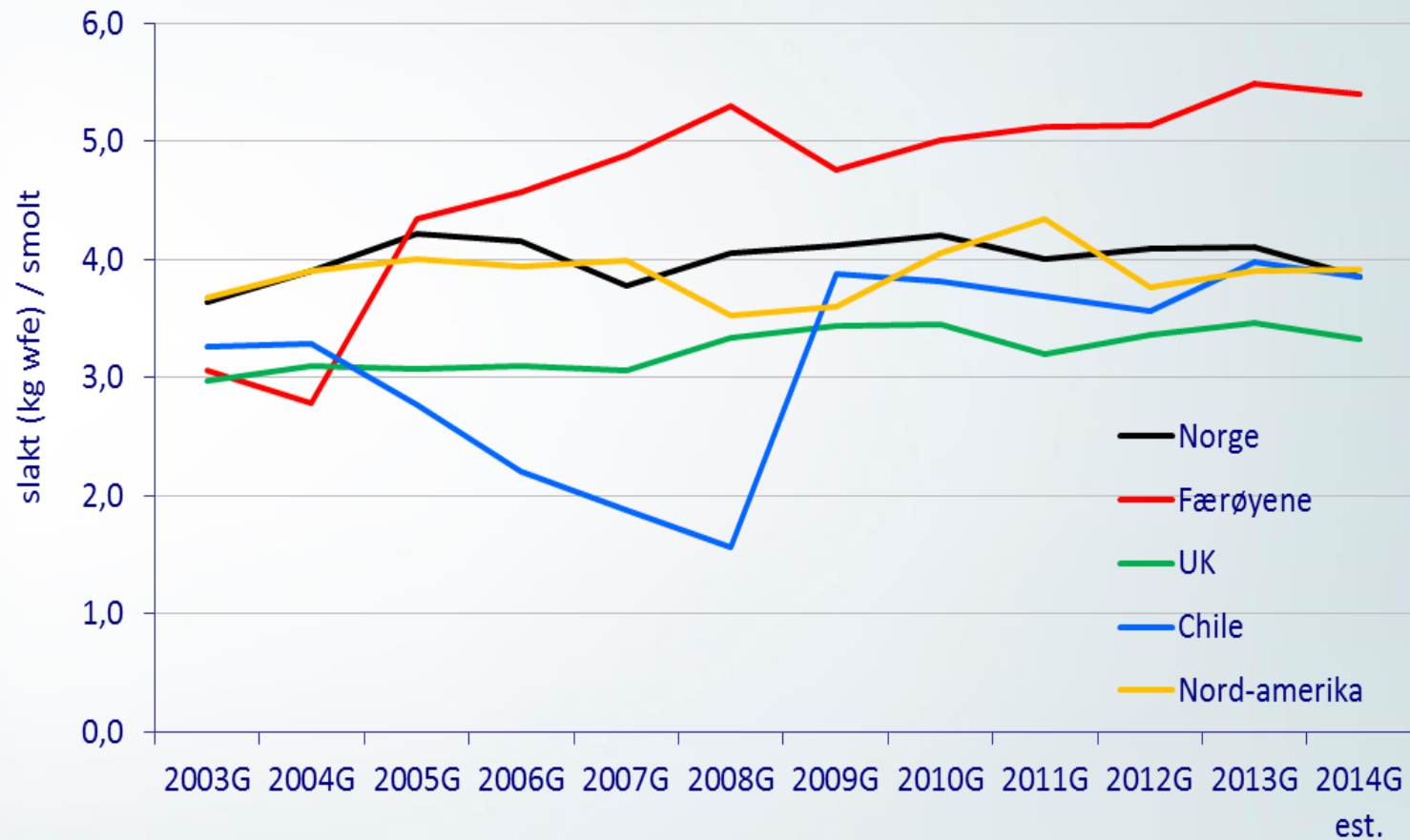


Smolt

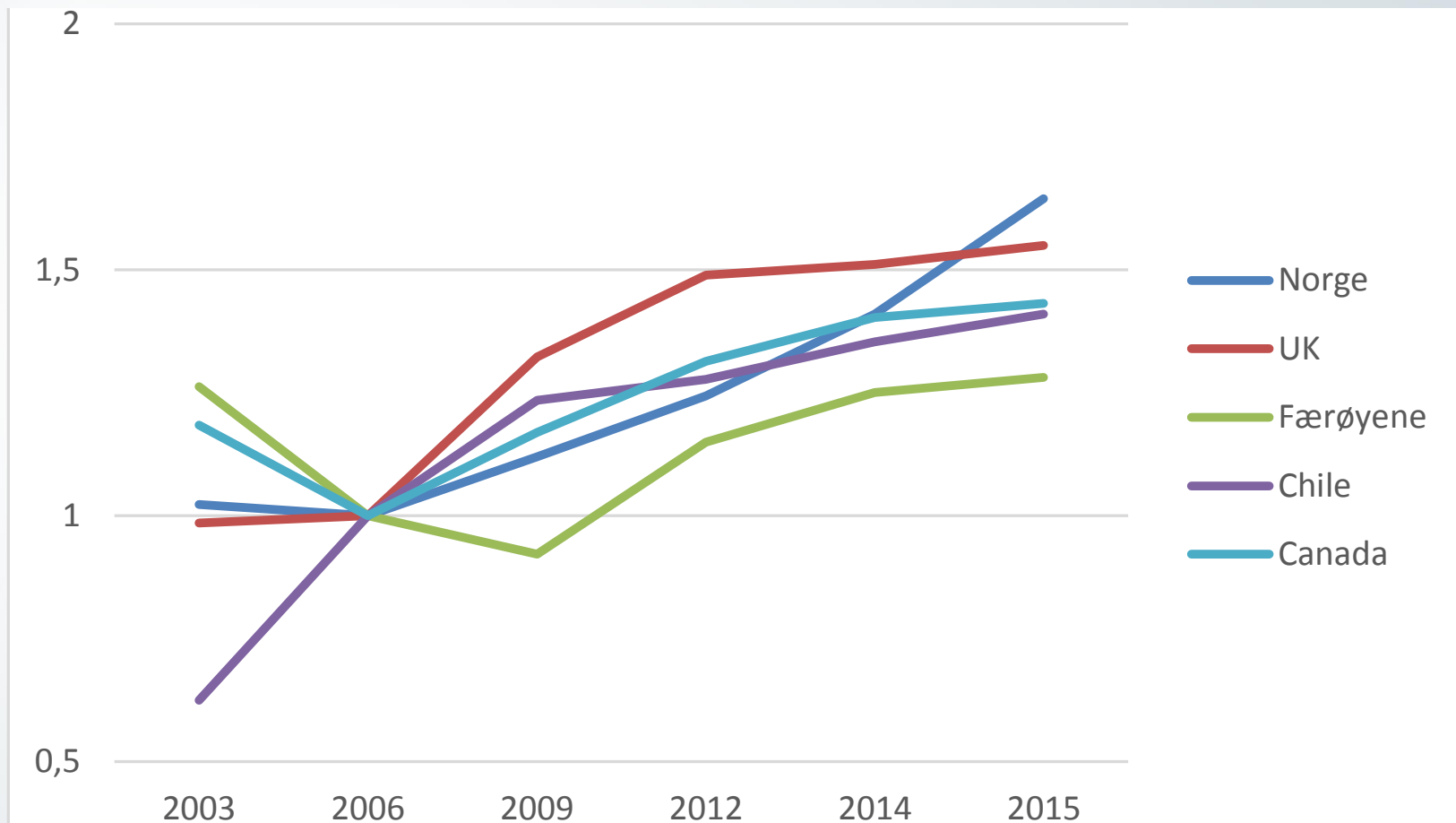
- indekstert, 2006 som basis



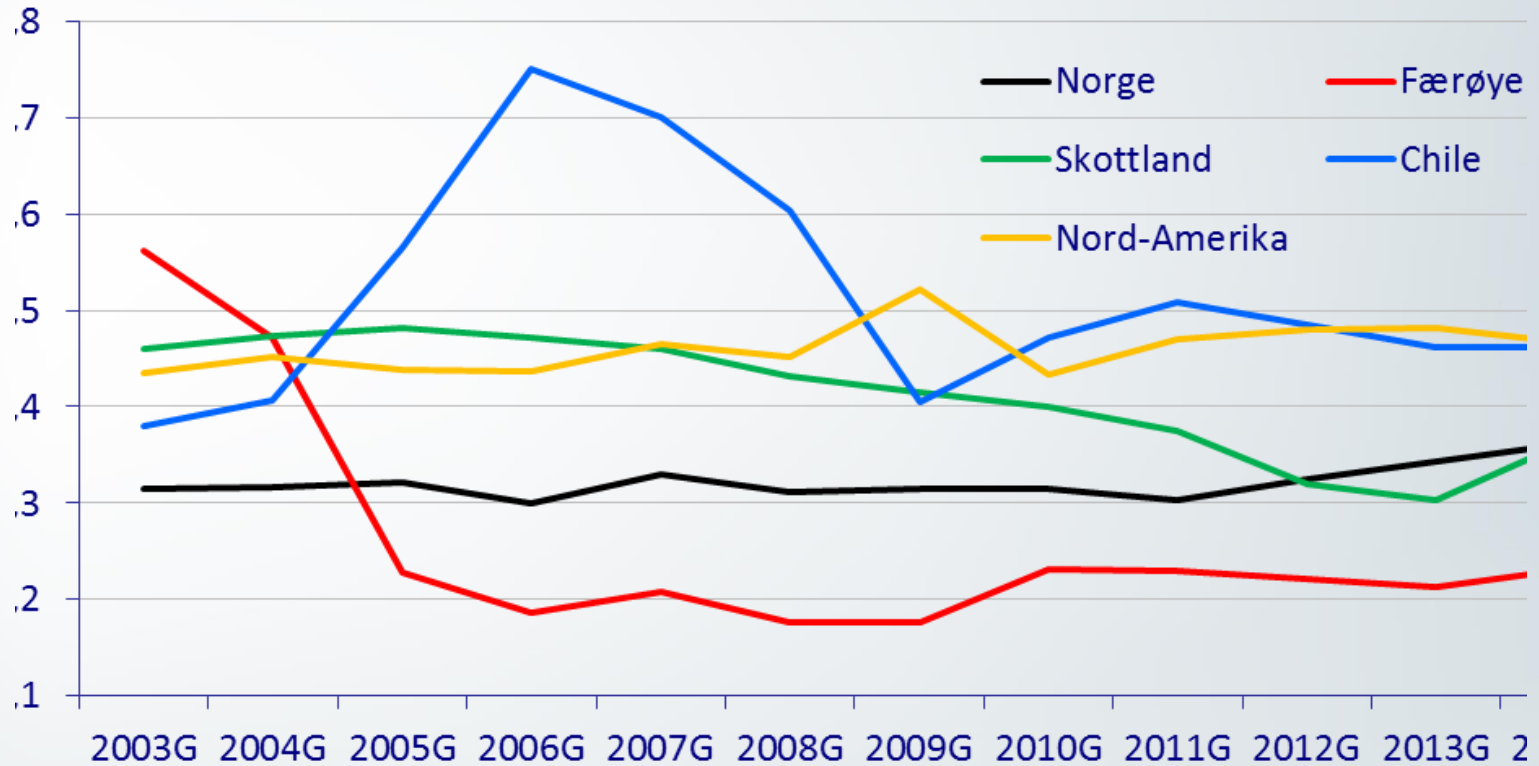
Smoltutbytte



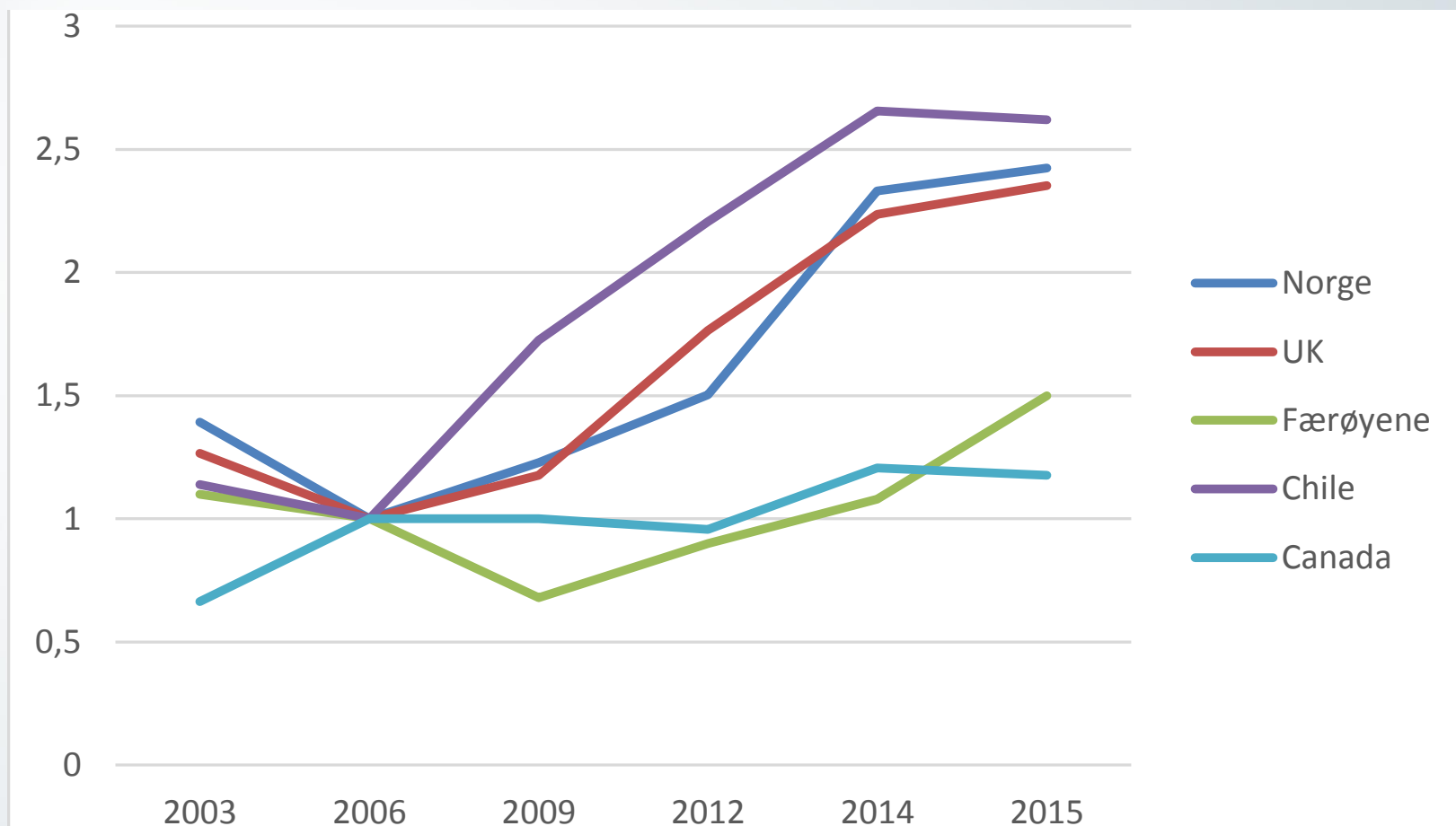
Fôr



Økonomisk fôrfaktor

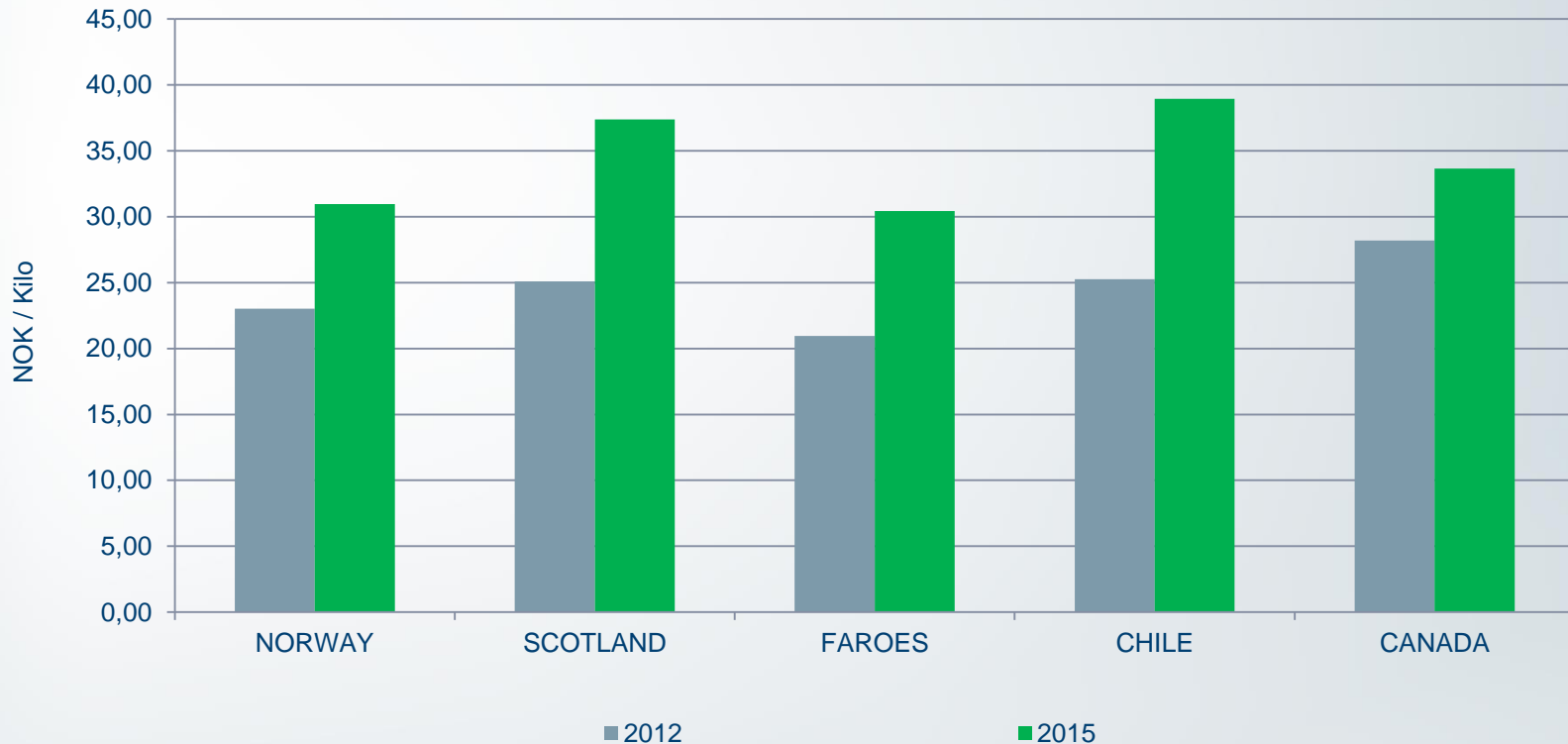


Andre driftskostnader



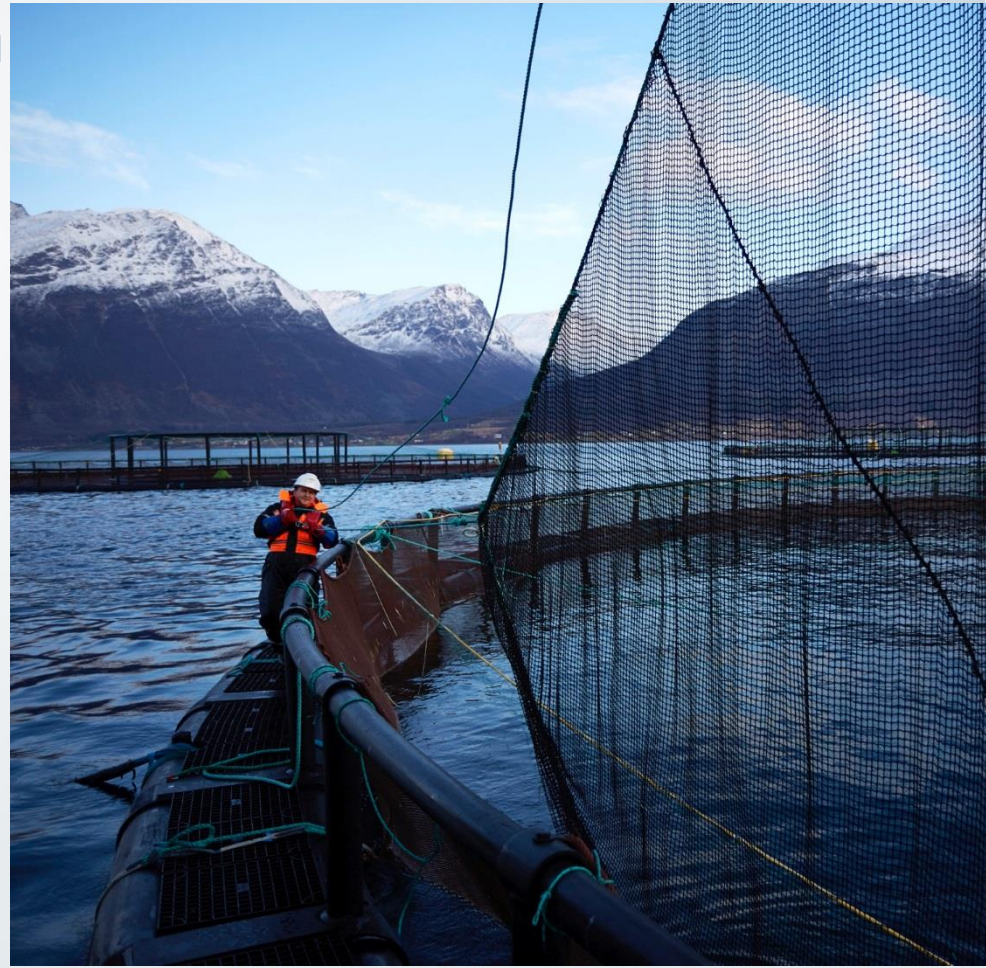
Fortsatt konkurransedyktig?

Kostnadsutvikling 2012 - 2015; Sløyd, laks m/hode
Levert, iset & pakket ex. Slakteri - Ex. renter - NOK/kg



Funn og refleksjoner

- **Store kostnadsvariasjoner mellom land**
 - Fôr påvirker alle
 - Lus og sykdom slår ulikt ut
 - Chile og Skottland har høyere smoltkostnad
 - Færøyene har høyere smoltutbytte
- **Store valutaeffekter**
 - og forskjeller i markedet
- **Forskjeller i biologisk prestasjon**
 - Mellom regioner og over tid
 - Ulike naturgitte forhold
 - Ulike driftsutfordringer
 - Ulik driftspraksis
- **Viktige forskjeller i regelverk**
 - Påvirker mulighetene for stordrift – rammevilkår er viktig!
 - Tilgang til lokaliteter
 - Helsekontroll



Takk for oppmerksomheten!

For mitt visittkort på SMS:
Send Nofima 26 til 2077

